

IN MEMORIAM

Svi oni koji su učestvovali i svojim stručnim radom doprineli, u prvim daniма posleratne obnove i izgradnje mlekaarske industrije Jugoslavije u okviru programa pomoći međunarodnog fonda za pomoć deci UNICEF-a, moraju se sećati vedrog lika, vrednog i neumornog radnika, druga i stručnjaka inž. Jože Štulara iz Ljubljane, koji je preminuo 27. juna 1970. u Ljubljani.

Njegova iznenadna smrt duboko je potresla i iskreno ožalostila sve nas koji smo ga poznавали i dugo godina s njim saradivali naučivši mnogo lepoga od njega kao druga i čoveka.

Da bi mogao savesno da odgovara svojim zadacima i uspešno da rešava, u onoj fazi razvoja mlekaarske industrije, mnoge, vrlo složene tehničke probleme, počev od izbora lokacija pojedinih mlekara pa do projektovanja i dimenzioniranja kapaciteta pogonske energije (vode, pare, struje i sl.), trebalo je zaista mnogo truda i energije, a iznad svega mnogo ljubavi i dobre volje da se sve to nauči i savlada.

Stoga ne bi trebalo nikada da se izgubi iz vida, da su upravo u ovoj fazi razvoja postavljeni i ugrađeni temelji za dalji razvoj i modernizaciju mlekaarske industrije u Jugoslaviji.

Veličinu njegovog pionirskog rada i udjela u izgradnji mlekaarske industrije u Jugoslaviji, u prvom redu na uvođenju novih tehnoloških procesa za termičku obradu mleka (pasterizaciju i sterilizaciju) pa do primene najnovijih tehničkih rešenja savremene industrijske proizvodnje sladoleda u mlekarama, najbolje mogu ceniti one generacije kojima je bilo dobro poznato u kakvom se stanju nalazila mlekaarska industrija u našoj zemlji neposredno posle rata.

Njegova zasluga bila je i u tome, što je uporno i nesebično pružao pomoć domaćoj, nedovoljno razvijenoj mašinskoj industriji, da pristupi osvajanju proizvodnje pojedinih tipova mlekaarske opreme, kako bi se ograničena pomoć međunarodnog fonda UNICEF-a usmeravala samo na onu kvalitetnu i savremenu mlekaarsku opremu, koja se u zemlji nije mogla proizvoditi. Na taj način program pomoći UNICEF-a proširivao se na sve veći broj gradova i mlekara u zemlji.

Tvornice mleka u prahu u Osijeku, Županji i Murskoj Soboti, gradske mlekare konzumnog tipa u Zagrebu, Ljubljani, Skopju, Sarajevu, Novom Sadu, Rijeci, Banja Luci i Novom Beogradu, kao i čitav niz sabirnih stanica i drugih pomoćnih pogonskih objekata, остаće kao živi spomenici njegovih tehničkih rešenja i kao primer i putokaz mlađim generacijama mlekaarskih stručnjaka.

Lujo Rukavina i Dušan Vitković